

MEDIARECHT

📁 AAK20086090

A.W. Hins

Regelgeving en beleid

Op 3 juli 2008, de laatste dag voor het zomerreces, heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel tot vaststelling van een nieuwe Mediawet aangenomen. Dit wetsvoorstel was op 25 februari 2008 door de regering ingediend (Katern 107, p. 6037). Er zijn vier amendementen aanvaard op weinig controversiële punten. Twee daarvan bevatten een versoepeling van de reclameregels voor commerciële omroep, overeenkomstig de liberalisering van de nieuwe EG Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten van 11 december 2007 (Katern 106, p. 5560). Weliswaar heeft de regering een afzonderlijk wetsvoorstel aangekondigd om de Nederlandse wetgeving aan te passen aan deze richtlijn, maar de Tweede Kamer wilde daar niet op wachten. De indieners van het amendement zetten uiteen dat de Nederlandse commerciële omroepen (SBS6, Net5 en Veronica) in het nadeel komen ten opzichte van hun Luxemburgse concurrenten (RTL4, 5, 7 en 8) wanneer de versoepeling in Luxemburg sneller zou worden ingevoerd dan in Nederland. Bij de eindstemming over het wetsvoorstel als geheel stemden alleen de fracties van de VVD en de PVV tegen. In het najaar zal de Eerste Kamer zich over het wetsvoorstel buigen (*Kamerstukken II*, 2007/08, 31356, nrs. 10, 11, 16 en 42; *Handelingen II*, 3 juli 2008).

Een jaar geleden, op 5 oktober 2007, presenteerde het kabinet zijn plannen met betrekking tot de publieke omroep in de concessieperiode 2010-2015. Minister Plasterk van OCW kondigde aan dat hij het in de Mediawet neergelegde onderscheid tussen A- en B-omroepen wil opheffen. Daarvoor in

de plaats zou een glijdende schaal moeten gaan gelden: hoe meer leden, hoe meer recht op financiering door de overheid (Katern 106, p. 5560). De Kamer had echter bedenkingen. Verscheidene fracties toonden zich bezorgd dat een dergelijk systeem een ongewenste ledenjacht door de omroepverenigingen in de hand zal werken. De Tweede Kamer nodigde de minister daarom bij motie uit eerst een notitie te schrijven over mogelijke alternatieven, alvorens een wetsvoorstel voor de 'Erkenningswet' in te dienen. Op 29 april 2008 heeft de minister van OCW de gevraagde notitie verzonden. Sommige suggesties heeft hij overgenomen. Aan het slot gaat de minister in op het tijdschema. De indiening van het wetsvoorstel is gepland in september 2008, terwijl op basis van de huidige regels de ledentelling moet plaats vinden tussen 1 januari en 1 maart 2009. Dat roept de complicatie op dat de omroepen hun ledenwerfcampagnes zullen starten in een periode waarin zij geen zekerheid hebben over de komende wetgeving. De minister heeft toegezegd hiervoor een oplossing te zullen zoeken (*Kamerstukken II*, 2007/08, 31200 VIII, nr. 174).

Het Comité van Ministers van de Raad van Europa kwam op 26 maart 2008 met een Verklaring 'on the independence and functions of regulatory authorities for the broadcasting sector'. De Verklaring dringt aan op een betere naleving van de eerdere Aanbeveling Rec(2000)23 over dit onderwerp. Eveneens op 26 maart 2008 stelde het Comité Aanbeveling CM/Rec(2008)6 vast over het gebruik van internet-filters in het licht van de vrijheid van meningsuiting (www.coe.int/t/e/human_rights/media/4_documentary_resources/).

Rechtspraak

Op 22 mei 2008 deed het EHRM uitspraak over een klacht van een dagbladonderneming en diens hoofdredacteur tegen Cyprus. De krant had in verschillende artikelen een politicus beschuldigd van corruptie en gokverslaving. Daarop was de krant in Cyprus veroordeeld wegens smaad. Het EHRM wijst de klacht over schending van ar-

tikel 10 EVRM in harde bewoordingen af. De klagers zouden hebben gehandeld 'in flagrant disregard of the duties of responsible journalism and had thus undermined the Convention rights of others'. Onder verwijzing naar het arrest Pfeiffer vs Oostenrijk van 15 november 2007 herhaalt het EHRM dat de bescherming van iemands eer en goede naam wordt gewaarborgd door artikel 8 EVRM. Voorts geeft het Hof een samenvatting van zijn eerdere jurisprudentie over de eisen die voortvloeien uit het begrip 'responsible journalism' (EHRM 22 mei 2008, nr. 17550/03, Alithia Publishing Company en Constantinides vs Cyprus). Overigens geldt nog steeds dat een politicus meer kritiek moet kunnen verdragen dan een gewone burger. Dat blijkt uit twee andere arresten van het Hof, te weten EHRM 18 maart 2008, Kuliš vs Polen en EHRM 24 april 2008, Campos Dâmaso vs Portugal (www.echr.coe.int).

De Hoge Raad vond dat bescherming van de staatsveiligheid voorrang moest krijgen boven het bronnengeheim van journalisten. Twee journalisten van De Telegraaf hadden via een lek de beschikking gekregen over geheime documenten van de AIVD. De Telegraaf publiceerde een aantal artikelen over deze documenten, die onder meer informatie bevatten over corruptie binnen het justitiële apparaat. Om het lek binnen de AIVD te achterhalen nam het OM de documenten in beslag. De rechtbank te 's-Gravenhage verklaarde het beklag van De Telegraaf, strekkende tot teruggave van de documenten, ongegrond na getoetst te hebben aan artikel 10 EVRM. Het cassatieberoep tegen deze beschikking werd door de Hoge Raad verworpen. Volgens de Hoge Raad is ook zonder nadere motivering het oordeel van de rechtbank dat artikel 10, lid 2, EVRM niet is geschonden, niet onbegrijpelijk. Kritiek op deze uitspraak is te vinden in een noot van Schuijt onder het arrest (HR 25 maart 2008, *Mediaforum* 2008-5, nr. 18, m.nt. G.A.I. Schuijt).

In twee zaken trad de Staat der Nederlanden op als eiser in kort geding tegen een onrechtmatig geachte publicatie. Geen succes had de Staat met zijn vordering tot rectificatie tegen het weekblad *Opinio*, dat de draak had ge-

stoken met minister-president Balkenende door hem in een satirisch stuk scherpe anti-islam uitspraken in de mond te leggen. Het artikel was 'overduidelijk een verzinsel', zo oordeelde de voorzieningenrechter (Vzr. Rb. Amsterdam 4 april 2008, Staat vs. Opinio, *Mediaforum* 2008-6, nr. 22 m.nt. D. Griffiths). Tien dagen later haalde de Staat wel een gedeeltelijke overwinning in een kort geding over een internetpublicatie. Daarin was de Belastingdienst beschuldigd van racisme, corruptie, machtsmisbruik en discriminatie. De verantwoordelijke auteurs kregen het bevel dergelijke beschuldigingen van de site te verwijderen. Een verbod om volksvertegenwoordigers te benaderen ging de voorzieningenrechter evenwel te ver. De internetprovider ging helemaal vrijuit (Vzr. Rb. Haarlem 14 mei 2008, Staat vs A-group en IS InderNed Services, LJN: BD1446).

Literatuur

- W.A.E. Brühem, 'Zoekmachinemisleiding? Nee, zoekersverleiding!', *NJB* 2008 (700), afl. 14, p. 817-822;
- C. Strengers, 'Het EHRM en zijn angstvallige houding ten aanzien van de artistieke expressie', *NJB* 2008 (746), afl. 15, p. 878-882;
- H.J.M. Boukema, 'Roddel, schuld & boete. Een pleidooi voor stevige schadevergoedingen', *NJB* 2008 (1173), afl. 24, p. 1464-1470;
- S. Steneker, 'Mediamaatjes', *Ars Aequi* 2008, 410-411.
- Themanummer 'Wie is journalist?', met bijdragen van Wouter Hins, Gerard Schuijt, Dirk Voorhoof, Annelies Verdoodt, Tjeerd Schiphof en Willem F. Korthals Altes, *Mediaforum* 2008-5, p. 189-214.